

SKOG
SIDORNA 8-17► Nya EU-regler hotar
knäcka små sågverk
SIDAN 10

Han köper inte Södras analys

Nils Fagerberg ser många nackdelar med kalhyggen

Förespråkare för kalhyggesfritt skogsbruk menar att Södra presenterar missvisande slutsatser. Det är varken mer lönsamt eller växer bättre med kalhyggesbruk.

Södra presenterade sina uträkningar när det gäller kontinuitetsskogsbruk kontra trakthyggesbruk i ATL för några veckor sedan. Det är strid om skogsbruksmodeller som pågått sedan slutet på 1800-talet och där kalhyggesbruket har dominerat totalt sedan 1950-talet. Inte nödvändigtvis för att metoden är överlägsen.

– Den passade väl in i den rationaliserings- och industrialiseringsvåg som då rådde, menar Nils Fagerberg, jägmästare som driver ett företag som hjälper skogsägare att lägga om skogsbruk till hyggesfria metoder.

Ger skev bild

Men de enstaka förespråkarna för kalhyggesfritt har hela tiden försökt argumentera mot skogsindustrins teser.

– Det går inte att använda Södras beräkning för att dra några generella slutsatser över lönsamheten för kontinuitetsskogsbruk i Sverige som helhet. Och den ger en skev och vinklad bild över Götalands förutsättningar.

En central fråga för lönsam-

heten är hur bra skogen växer i kalhyggesfritt jämfört med kalhyggesbruk. Södra hävdar i sin uträkning att tillväxten i kontinuitetsskogsbruket är 80 procent av den i ett trakthyggesbruk. Något som Nils Fagerberg inte kan hitta vetenskapligt stöd för.

– Den forskning som finns visar sammantaget inte på någon skillnad i tillväxt mellan kalhyggesbruk och kalhyggesfritt.

Dåligt utgångsläge

Men Södra räknar också på sämsta möjliga sätt för kalhyggesfritt i andra delar, menar Nils Fagerberg.

– En enskiktad granskog med hög stående volym inför stund-

dande slutavverkning är sämsta tänkbara utgångsläge för att eventuellt lägga om till kontinuitetsskogsbruk.

Vindskador

Han påpekar att risken för vindskador i ett sådant granbestånd i södra Sverige gör övergången till skiktat skogsbruksvärhanterlig.

Vill man som markägare minimera risknivån rekommenderar han i stället en traditionell slutavverkning i det fallet, alternativt att göra gallringsuttagen mycket försiktigt. Men om man ser över hela omloppstider och försiktiga omställ-

ningar kan ett kontinuitetsskogsbruk vara lika lönsamt, eller bättre, på de flesta ställen i Sverige. Också i norra Sverige.

– Jag undrar varför Södra vinklar budskapet så starkt som de gör. Vad har de för motiv att motarbeta kontinuitetsskogsbruket?

Komplettera listan

Sammanställningen över de forskningsrapporter om tillväxten i kontinuitetsskogar jämfört med kalhyggesbruket som Nils Fagerberg gjort finns utlagda på ATL:s hemsida.

Han ser gärna att listan kompletteras om det finns någon som känner till fler jämförande studier på tillväxten.

Härje Rolfsson

040-601 64 73 • harje.rolfsson@lrfmedia.lrf.se

Samma siffror

Är det möjligt att få samma eller bättre avkastning genom att aldrig kalhugga? Samma beräkning ger olika budskap beroende på vad som lyfts fram.

Det är svårt att jämföra Södras uträkning om kontinuitetsskogsbruket med siffror som förespråkare tar fram.

Södra skriver att en övergång till kontinuitetsskogsbruk i deras räkneexempel skulle ge 78 000 per hektar i vad de kallar markvärde. Kalhyggesbruket skulle ge 126 000 kronor.

På fel sätt

– Södra använder begreppet markvärde på ett felaktigt sätt. Inom den skogsekonomiska vetenskapen definieras markvärde utifrån tid-

punkten före anläggning av ett nytt skogsbestånd.

– Det Södra kallar för markvärde ska korrekt benämnas avkastningsvärde. Avkastningsvärde definieras som nuvärdet av en fastighets alla framtida betalningsströmmar, säger Nils Fagerberg.

Ser problem

Han har räknat på de grundförutsättningar som Södra använde sig av i sin beräkning. Själva grundberäkningen menar han är korrekt, men ser ett antal problem med den.

– Södra redovisar inte att den årliga nettoavkastningen blir 1 400 kronor för trakthyggesbruk och 2 200 kronor för kontinuitetsskogsbruk, utifrån samma sifferunderlag. Och att välja skötselme-

Köpa, äga eller sälja gård?

Vi har under många år samlat på oss erfarenhet för att vara den bästa kontakten för dig som önskar köpa och äga en gård. Eller för dig som funderar på att sälja. Välkommen till Areal.

WWW.AREAL.SE

Stormfälld tall kvar i skogen

SIDAN 16

ATL den 1 november 2011.

ATL den 11 maj 2012.

BÄTTRE. Nettoavkastningen per år är nästan dubbelt så bra med kalhyggesfritt, menar Nils Fagerberg. FOTO: HANS RUNESSON

– men helt olika svar

FAKTA

Räkneexempel per hektar

	Markvärde före avverkning (Södrauträkning)	Markvärde/Avkastningsvärde efter avverkning (Fagerberg)	Netto-avkastning per år (Fagerberg)
Kalhygge	126 000	-1 200	1 400
Hyggesfritt	78 000	50 000	2 200

Förutsättningar: Ett genomsnittligt slutavverkningsbestånd i Götaland. Tillväxt 7,1 skogskubikmeter per hektar. Avverkningsbar volym 320 skogskubikmeter per hektar. Hela volymen avverkas direkt i trakt-hyggesalternativet och 70 skogskubikmeter i kontinuitetsskogen, där efter avverkas tillväxten vart 10:e år. Omloppstiden är satt till 65 år och räntan till 3 procent. Förnyingskostnaden är 13 000 kronor. Tillväxten i kontinuitetsskogen antas minska med 20 procent och förädlings-effekten av nya bättre plantor i trakt-hyggesalternativet är satt till 15 procent.

tod är att välja vilken framtid man tror på om 50 till 100 år.

Han tycker att skogsägare ska ställa sig frågorna om framtidens efterfrågan kommer att gälla kvalitet eller kvantitet? Eller om man vill använda skogen till något mer än virkespro-

duktion. Nils Fagerberg menar att markvärdet efter kalhygget i Södras räkneexempel snarare hamnar på minus cirka en tusenlapp. Medan motsvarande avkastningsvärde för det kalhyggesfria ligger på dryga 50 000 kronor per hektar.

– Vid tidpunkten då marken har kalhuggits och innan ett nytt bestånd har planterats så är avkastningsvärdet detsamma som markvärdet. Det här gör att det är svårt att över huvud taget tala om ett markvärde inom kontinuitetsskogsbruket eftersom marken då aldrig blir kal.

Svårt att jämföra

Hela Nils Fagerbergs nuvärdes-kalkyl med samma bakgrunds-fakta som Södras uträkning finns på ATL:s hemsida. Men en direkt jämförelse mellan uträkningarna är svår att göra.

– Att värdera kontinuitetsskogsbruk jämfört med trakt-hyggesbruk utifrån nuvärdes-kalkyl vid tidpunkten precis före en slutavverkning är inte meningsfullt eftersom slutavverkningen ger en mycket stor intäkt i närtid vilket i sin tur ger ett högt nuvärde.

Härje Rolfsson

040-601 64 73 • harje.rolfsson@lrfmedia.lrf.se

VIKTORVÅG

Du betalar bara några öre per kilo spannmål för full kontroll på avkastningen. Dessutom slipper du chansa vid leverans eller köp och sparar snabbt in både tid och vinst genom att få kontroll. Ring idag för erbjudande.

Viktorvåg kan väga 10 ggr noggrannare än axelvågar! Krönta vågar f.o.m juli.

Borgeby FältDagar monter F5

0510-779062

www.viktorvag.se

facebook.com/viktorvag

Spannmål köpes och säljes

Spannmål köpes i skörd el i eftersäsong 2012/2013 (termin)

Historiskt bra priser i marknaden just nu!

Säljes - Höstutsäde! Gödsel!

Välkommen till oss
Slöinge Lantmän Kristina Gustafsson
0346-404 60, 0703-44 30 21

Träffa våra säljare på Borgeby FältDagar 27–28 juni

Vi bygger landet med passion.

Spaltgolv – för lättskötta stall

Vi på Abetong har levererat betongprodukter till det svenska lantbruket i mer än 35 år.

Våra förspända spaltgolv är marknadens mest flexibla med stor öppningsarea och låg vikt, vilket gör att de kan hanteras utan maskiner. Dessutom ger den unika konstruktionen spaltgolvet lång livslängd.

Läs mer på abetong.se eller kontakta våra säljare för en diskussion.

Tel 0470-965 00 • www.abetong.se

ABETONG
HEIDELBERGCEMENT Group

JORD & SKOG!

Vill Ni vara säkra på att ligga i marknadens framkant och ha en trygg och engagerad partner vid Er fastighetsaffär.

Välkomna att kontakta Skånegårdar AB!

SKÅNEGÅRDAR
LANTEGENDOMAR, FÖRMEDLING, RÅDGIVNING, VÄRDERING

Huvudkontor: Lund 046-19 04 40
Regionkontor: Jönköping 036-30 76 80
Kristianstad 044-35 23 01
www.skanegardar.se

SUGEN PÅ NY INREDNING? SÄLJ OCH KÖP PÅ AUKTION

VD Pia Stael von Holstein

SKÅNES AUKTIONSVERK
www.skanesauktionsverk.se 0418 - 599 90